

Přidej slunci paprsek

Přidej slunci paprsek

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jarmila Dědková
Přidej slunci paprsek – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Přidej slunci paprsek

JARMILA DĚDKOVÁ

 P R E S S

© Jarmila Unzeitigová Dědková, 2023
Illustrations © Katarina Kratochvílová, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-264-4562-3
ISBN e-knihy 978-80-264-4570-8 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

ZAČÁTEK

Kočka Bleška sedí na venkovním okenním parapetu. Zářijové slunko pořád ještě pálí jako o prázdninách a to se jí líbí. Má sice zavřené oči, ale nespí. Jakmile se malinko pohnu, mžikne na mě pravým okem – mžik – a zase přivře víčko. Nahoru – dolů.

„Maruško!“

Mamka volá ze zahrádky už podruhé. Jenže mně se nechce z kuchyně. Mám pocit, že jsem tu schovaná jako králík v noře. Vajíčko ve skořápce. Venku by mě čekala určitě nějaká práce. Zalít kytky, vytrhat trávu ze záhonu, zamést dvorek nebo hlídat Vojtu. Zatímco když jsem schovaná v kuchyni, žádný o mně neví a já můžu sledovat Blešku. Růžový čumáček, tenké fousky, nastražené uši. Černé fleky na bílém kožíšku.

Doma jsem nesměla mít žádné zvíře. Ani psa, ani kočku, ba dokonce ani morče.

„Za chvíli by tě přestali bavit, já tě znám. A starala bych se já. Jako kdybych toho měla málo. Ty a Vojta vydáte za čtyři, ještě tak psa!“

„Morčátko je malý, to nedá žádnou práci,“ škemrala jsem.

Ale maminka řekla, že morče smrdí, musí se mu měnit podestýlka, trousí za sebou hovínka – „a vůbec“ – dodávala vždycky – „až se po sobě naučíš uklízet, můžeme se o tom začít bavit. Dřív ne.“ A basta.

Když se to pak stalo s babičkou, bylo všechno najednou úplně jinak.

Babička bydlí ve vesnici jménem Hromová. Když jsem byla menší, často jsem za ní nejezdila. Ona to totiž není babička, ale prababička. Babičku a dědu už nemám dávno, protože se zabili v autě. Tahle prababička je hodně stará, třese se jí hlava a ruce, každou chvíli rozbije hrnek, každou chvíli spadne a má modřiny po celém těle. Chová kočku, slepice a králíky. Ne, že by je chovala v náručí, to se tak jenom říká, když člověk něco vlastní. A na půdě se prohánějí kuny, takže jsou taky babiččiny. S těmi jsem se ještě nestačila skamarádit.

„Ať tě ani nenapadne lézt na půdu,“ přikázala hned první den po příjezdu mamka. „Mohly by tě seknout drápkem nebo kousnout. Dostala bys otravu krve a musela do nemocnice. S kunami není radno něco si začínat.“

„Proč by mě kousaly, když jim nic nedělám?“

Ale mamka věděla svoje. „Zeptej se táty. Když byl malý kluk, strčil na půdě ruku do kupy hadrů. Jedna mu prokousla prst. Na pár měsíců měl vystaráno. Ruka natekla, zfialověla, dostal otravu krve.“

Táty jsem se ještě neptala. Třeba byl rád, že nemusí psát úkoly.

Bleška na parapetu vztyčila uši, pak se protáhla a udělala kočičí hřbet. Naposledy na mě koukla přes okno a šup – už byla dole. Ted' vyrazí na pole přes zahradu a večer přinese na práh myš. Zakousnutou. Fúj! I když – pořád lepší, než kdyby ji sežrala. Bleška totiž myši jen loví. A pak se přijde domů pochlubit.

„Maru, ty mě neslyšíš?“

Trhla jsem sebou, když se mamka objevila ve dveřích. Tváře měla červené z horka a v náručí nesla hromadu suchého prádla.

„Co tady děláš?“

„Pozoruju Blešku.“

„Tak nic nepozoruj a tohle poskládej do koše. Večer se pustím do žehlení. Už sis napsala úkoly?“

Přebrala jsem od ní prádlo a zavrtěla hlavou.

„A kdy se miníš učit? Potřebuju, abys pohlídala Vojtíška. Musím vykoupat babičku a nachystat večeři.“

Mamka si prohrábla krátké vlasy a vzdychla. „Tolik práce a ty pozoruješ kočku. Hod' sebou a upaluj za Vojtou! Nechala jsem ho na zahradě.“

Vyběhla jsem z kuchyně a v koupelně naskládala prádlo do proutěného koše. Oknem jsem dohlédla až k jabloním a starému ořešáku. Právě pod ním seděl Vojta

a hrál si. Buď staví silnici nebo tunel. Nebo strká hlínu do pusy. Jsou mu tři, ale občas mám pocit, že se právě narodil. Úplný mimino. Hloupý mimino. Někdy taky kouše rohy v obýváku. Nebo na dvoře omítku.

„Má nedostatek vápníku,“ řekne mamka a běží mu pro pribiňáka. Vojta dostane pribináček a já jogurt. Nejraději bych si ho s Vojtou vyměnila, ale mamka to ví a sleduje, než jogurt sním.

„Proč Vojta jo a já ne?“ fňukám. „Pribiňák je lepší!“

„Koukni na svoje břicho. Vojtíšek je jako lunt a z tebe by byla za chvíli kulička.“

„Já jsem tlustá?“

„Zatím ne, ale byla bys.“ A hotovo.

Copak dnes chystá maminka k večeři? Jak tu není táta, zřejmě se odbudeme chlebem s pomazánkou. Dala bych si palačinky. Nebo lívance. Taký můžu buchtičky s krémem.

„Maruško, upaluj za tím Vojtou, nebo bude zle,“ zaslechnu z kuchyně, a tak raději jdu. Co kdyby mimino snědlo žízalu?

DIVNÁ RODINA

Naše rodina je divná.

Tak třeba už to moje jméno. Maruška. Proč se nejmenuju třeba Laura? Nebo Ester? Klaudie? I Kamila je dobrý, ale Marie... Vážně nevím, kde na to naši přišli. A dál: Mamka je se mnou a s Vojtou v Hromové, tatka v našem bytě v Brně. Za námi jezdí jen na víkend a v neděli večer se vrací zpátky. Mamka je přes týden unavená, protože se sama stará o mě, o Vojtu a o prababičku. Skoro pořád má špatnou náladu, jelikož nestíhá.

No a potom je tu babí, které je skoro devadesát a má Alzheimeru. To je taková nemoc, při které člověk všechno zapomíná a ztrácí se. Proto jsme se museli přestěhovat za ní. Babička nám třikrát zmizela. Jednou ji našli na kraji lesa, podruhé až u rozhledny, což je nejméně pět kilometrů od jejího domu. Když se ztratila potřetí, musela mamka zavolat policii. Babička byla nezvěstná dva dny. Nakonec ji našli ve vedlejší vesnici na náměstí na lavičce. Tvrdila, že šla pro dědu do hospody, ale děda už je devět let po smrti. Zrovna, když jsem se narodila, umřel. Ale fakt je, že než si vzal babičku, žil přesně v místech, kam ho šla hledat. Tehdy se naši rozhodli, že buď

se musí babi přestěhovat k nám, nebo my k ní. A protože si postavila hlavu, že se raději utopí, než by šla bydlet do města, a navíc Vojta v Brně pořád kašlal, přestěhovali jsme se sem, na vesnici. Jenomže táta prodává knihy a hudebniny v antikvariátu a v Hromové nic takového není.

„Někdo nás živit musí,“ rozhodla maminka, z čehož vyplynulo, že my jsme tu a tatínek zůstal tam.

Ve městě jsem nechala i svoji nejlepší kamarádku Vendulu. A to je škoda, protože tady zatím žádnou nemám. Mamka říká, že není všem dnům konec, určitě se někdo najde, a i když jsem holka ztřeštěná, začne se mnou kamarádit.

Škola je proti naší městské strašně malá. Má jen pět tříd a v žádné z nich není víc jak dvanáct dětí. Ve čtvrté – kromě mě – sedí ještě pět holek a šest kluků. Paní učitelka Rumíšková je stará, ale tak stará jako prababička zdaleka ne. Ani Alzheimeru nemá. Pamatuje si všechna vyjmenovaná slova daleko líp než já. To je zvláštní, babička si taky pamatuje vyjmenovaná slova. Ta, co se učila, když byla malá. Ale že už děda devět let nežije, to zapomněla.

„Babi,“ zeptám se jeden večer, když venku trochu prší a fouká vítr, a vůbec je nějak nevlídno, „babi, proč nemáš psa?“

„Měla jsem,“ pokývá hlavou, co se jí třese, jako kdyby jí byla pořád zima.

„Jmenoval se Bela.“

„A kde je teď?“

„Děda ho vzal s sebou, když odešel.“

Šla jsem se zeptat mamky, protože babička se zase pletla. Děda nikoho nikam nevzal, protože umřel v nemocnici.

„Belu přejelo auto,“ řekla mamka. „Branka zůstala otevřená a Bela vyběhla na silnici.“

Škoda jí. Pes, kočka, slepice, králíci. A kuny. Jenže pes je nejlepší. A ten tu zrovna není.

Divné hospodářství bez psa.

„Mami, a co kdyby sem přišel zloděj? Co kdyby mě sebral? Když nemáme Belu?“

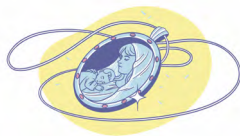
Maminka se směje a tvrdí, že by mě rychle vrátil. Takovou neporádnici, co se jí nechce uklízet, by každý do hodiny přivezl zpět. Zase zapomněla, že jsem jí včera nakropila prádlo. A hodinu si hrála s Vojtiškem. No, hodinu možná ne, ale půl určitě.

A ještě jsme jako rodina v něčem divní.

Všechna děcka z městské třídy musela chodit na kroužky. Jen já ne. Třeba Vendula měla angličtinu, gymnastiku dvakrát týdně a paličkování. Šimon, co seděl za mnou, ten chodil trénovat fotbal a krom toho navštěvoval

karate kroužek. Monča, nejprotivnější holka, hrála každé odpoledne tenis. Všichni naříkali, že nemají čas na nicnedělání a na lítání venku. Jen já nikam povinně nemusela. Ani teď nemusím. Je fakt, že se odpoledne táhne jako živýkačka a mamka mě akorát honí do krámu nebo k Vojtovi, abych ho hlídala. Jenže někdy se dokážu ztratit a nikdo o mně neví. Schovám se až na horním konci zahrady nebo vyšplhám na strom a tam jsem potichu. Pozoruju ptáky a mravence, přemýšlím o naší divné rodině a jsem ráda, že tu Vojta tolik nekašle a já tím pádem můžu spát líp jak ve městě.

PRABABIČKA

Od prvního dne v nové škole sedím vedle Katky. V první lavici u učitelského stolku. Tam si žádný kluk ani holka sama od sebe nesedne. Jen nám to nevadí. Přece se říká, že pod svícnem je tma! My dvě jsme sice pod zářivkou, ale ono je to myšleno jinak. Ne, že by na nás nebylo vidět, ale že si paní učitelka všímá vždycky víc těch v zadní lavici. Tam se hrnou ti největší darebáci, aby nebyli na očích.

Katka má nos jako knoflík a dva docela tenké světlé cůpky. Její brácha chodí do páté a příští rok už začne jezdit školním autobusem do vedlejší vesnice. Nebo do města. Když jsem minulý týden nerozuměla matematice, vzala mě Katka k nim domů.

„Vítek ti to vysvětlí. On je na počítání dobrý.“

Jenže nikdo doma nebyl, a tak jsme chvíli seděly na dvoře a povídaly si. Rodina Líbezných má bernského salašnického psa. Je to takový huňáč černo-hnědo-bílý a mazlivý. Kočku mají taky, ale slepice ne. Tomu se divím, protože na vesnici má slepice snad úplně každý. Snášejí vajíčka s oranžovými žloutky a mamka se nad nimi rozplývá.

„Koukej, Maru, ta nádhera! A žádné přibarvování! Jen zelená tráva a výběh. Úplně jiná vajíčka než ta z obchodu.“

Povídaly jsme si s Káčou o škole a o holkách ve třídě, taky o gymnáziu, kam míří Vítek. A když jsem se podívala na hodinky, málem mě ranilo.

„Páni, už jsem měla být hodinu doma!“

„Tak zavolej, že jsi u nás!“

Ušklíbla jsem se. „Leda z okna.“

„Ty nemáš mobil?“ divila se Katka a botou okopávala lavičku. „Ztratilas ho?“

Rozpacitě jsem přikývla, i když to vůbec nebyla pravda. Nikdy jsem totiž žádný mobil neměla. Mamka usoudila, že jsem ještě malá holka a že ho na nic nepotřebuju.

„Až budeš větší a až si ho zasloužíš.“

Sice neřekla, čím si mám telefon zasloužit, ale asi myslela, že bych měla být pořádnější a víc jí pomáhat. Třeba s Vojtou. Nebo s babičkou.

Chytla jsem batoh, hodila ho na záda a upalovala domů. Ach jo, to zase bude řečí! Kde se toulám, že o mě měla strach, kdo nakrmí králíky a slepice, že už je toho na ni moc, má jen dvě ruce...

Opatrně jsem odemknula vchodové dveře a vešla do tmavé studené chodby. Když bylo venku horko, patřila

k nejpříjemnějším místnostem v domě. V zimě tu možná porostou rampouchy.

Hodila jsem na zem batoh a vklouzla do kuchyně. Všude bylo nezvyklé ticho. Vojta nebrečel, ani nemlátil hračkami. V pokoji nehrálo rádio, nikdo mě nepřišel přivítat. Vylítla jsem na dvůr a potom na zahradu. Bleška si pod lavicí olizovala kožich, králíci prostrkávali drátěnými oky čumáčky a slepice za plotem zobaly zrní.

Kde jsou všichni?

Otočila jsem se na patě a vešla znovu do domu. I babiččina ložnice zela prázdnotou. Nikde nezůstalo ani otevřené okno.

My tři spávali nahoře v podkroví. Možná Vojtíšek spí a mamka ho hlídá.

Ale i místnost pod střechou byla prázdná.

Že by šli všichni tři na vycházku?

Napila jsem se a sedla si ke stolu. Nejlepší bude, když se seberu a nakrmím králíky. A slepice. No a potom se musím pustit do počtů, kterým nerozumím. Třeba mně je mamka vysvětlí, až se vrátí. Nakonec je dobře, že nemusím nikomu vysvětlovat, proč jsem se ze školy vrátila s takovým zpožděním.

Na dvoře pod králíčími kotci ležela hromádka povadlé trávy. Opatrně jsem otvírala jedny dvířka po druhých, aby mi ušáci nevypadli. Dupali radostně do dřevěné

podlážky a vzájemně se přeskakovali, jen aby byli co nejdřív u zelené dobroty.

Teď slepice. Kastrol se zrním stál na kurníku zakrytý pokličkou. Mamka krmila brzy a brzy taky hnala slepice na posed a zavírala je.

„Aby nám je nezakously kuny,“ říkala. Ráno je taky nejdřív pouštěla. Teprve potom dostali králíci, pak Bleška, nakonec babí, Vojta a já.

Kdy vlastně snídá mamka?

„Jsi jak lunt,“ říká teď každé ráno a vůbec jí nevadí, že ještě před pár dny tvrdila, že bych mohla mít velké břicho, proto musím jogurt, a ne pribiňáka jako Vojtíšek.

„Ráno je potřeba pořádně se nasnídat. Ve škole ti to pak líp myslí.“

No, nevím. Před diktátem jsem to zkusila a stejně jsem napsala, že na louce roste bílí s měkkým i. A to je hrubka! Až budeme psát práci z počtů, kterým vůbec nerozumím, měla bych sníst bochník chleba. Hrozně ráda bych věděla, jestli to pomůže.

A potom před naším domem zastavilo auto a z něho vystoupila maminka a pan Novotný z vedlejší chalupy. Mamka přešla k zadním dveřím a nejdřív vytáhla ze sedačky Vojtu. Postavila ho na chodník a oběhla auto z druhé strany. Moc jsem neviděla přes rybízové keře, a tak jsem vyrazila zrovna v okamžiku, kdy oba,

i s panem Novotným, opatrně pomáhali vystoupit babičce. Babí měla obvazem ovázanou hlavu a vypadala trochu, jako kdyby se vracela z války. Rozhlídla se nejdřív vpravo a potom vlevo, a nakonec podala jednu ruku mamce a druhou panu Novotnému. Teprve potom všichni tři vykročili k brance.

Babiččiny ruce na peřině mají podobu větví s popraskanou kůrou. Od té doby, co ji mamka s panem Novotným přivezla z nemocnice, se z postele příliš nehrne. Pospává nebo jen tak kouká do okna a mlčí.

„Vezmi si čítanku a jdi si k babí sednout,“ pobízí mě maminka. „Stejně musíš číst. Babička tě bude poslouchat. Aspoň mám jistotu, že zase někam nespadne.“

Ten den, co přijela s ovázanou hlavou, uklouzla na mokré podlaze v koupelně. Mamka říká, že zůstala ležet a z čela jí tekla krev jako z kohoutku. Od té doby vystřídaly její modřiny na čele i na nohách všechny barvy a pomalu se začínají ztrácet.

„Modřina se vstřebává, to je to nejmenší. Hlavně že se nepolámala. Nevím, co bych si počala. Zřejmě by musela zůstat v nemocnici.“

Vezmu knížku a jdu se posadit k posteli. Babička nespí. Otočí po mně oči a nepatrně se usměje.

„Budu ti číst, chceš?“ zeptám se, ale babi neodpoví. Nalistuju tedy první kapitolu a spustím.

„Jsem kocour Modroočko. Narodil jsem se, když všechno bylo zelené a plné květů. Když bylo všechno už

jenom zelené a květů bylo málo, dala mě maminka sem, co teď žiju. Se mnou tu žije dvojnožec. Je veliký a chodí po zadních – zkrátka dvojnožec. Po čtyřech běhá, jen když mně pomáhá najít nějakou hračku nebo když chce, abych si s ním hrál.“

„Jako děda,“ řekne babička potichu.

„Co děda?“

Babí se nadechne a na průduškách jí zasýpá.

„Děda Blešku nechtěl. Za nic na světě. A potom –“ zakašle a ruku si přitiskne na pus. „Přinesla jsem ji od Tomků. Kotě. Kotátko. Vypustila jsem je v kuchyni na zem. A děda si s ním ještě ten večer hrál pod stolem. Ani si nevzpomněl, že kočku nechce.“

Babiččiny oči jsou najednou živější a ruce na peřině se pohnuly.

„Děda měl rád i Belu, že babi?“

Nepatrně přikývne.

„Přinesu ti Blešku, chceš? Aby ses s ní pomazlila.“

Nečekám na odpověď, knížku pohodím na židli a vyběhnu na dvůr. Mamka s Vojtou kopou do míče a Vojta se vzteká, protože dostal gól. Když spolu hrajeme pexeso a nevyhraje, taky zuří. Rozhází po stole všechny karty a kope do židle. Pak dostane na zadek a půl hodiny brečí. Načež přijde mamka a přemlouvá mě, abych ho někdy nechala vyhrát. „Je malý, na tebe nemá. Nebaví

ho, když pořád prohrává. Ani ty bys nebyla nadšená, kdyby se ti nedařilo.“

Takže ho jednou nechám vyhrát – jednou a dost. Což mu, samozřejmě, nestačí a když zase prohraje, zuří znovu. Pak se naštvě i mamka a nemluví se mnou, protože za Vojtovu zlost můžu já...

Rozhlídnu se po dvorku a uvidím ji. Její oblíbené místečko je parapet u kuchyňského okna. Chytnu kožíšek oběma rukama a přimáčknu ho k sobě. Aby ji nepadlo utéct. Zatne do mě drápky, ale nedbám. Otočím se na jedné noze a než bys řekl švec, jsem u babiččiny postele. Blešku postavím na peřinu. Ta se přihrčí, jako kdyby odněkud cíhalo nebezpečí, ale potom se narovná, dvakrát se zatočí do kolečka a žuchne sebou přímo na babiččino břicho.

„Seděla na okně. Čekala, že si pro ni přijdu.“

Babi zvedne ruku a opatrně ji položí na kočičí hřbet. Její ruka je drobná a lehká, takže Blešku vůbec netíží. Proto začne vrnět a vrní a vrní a babí tím uspává. To znamená, že mně skončila služba a že se můžu vyplížit z ložnice k nám nahoru a dočíst si kapitolu o kocouru Modroočkovi.

„To se mi snad zdá! Maru, ty ses zbláznila! Vždyť jsem včera převlíkala peřiny! A ty sem pustíš kočku. Myslíš, že budu denně prát? Copak nemám nic jiného na práci?“

Bleška skočí z postele a babí se přihrčí, je ještě drobnější jak jindy. Mamka stáhne z babyčky peřinu a otevřenými dveřmi vyjde na zápraží. Tam do ní párkrát zabuší pěstí, aby v ní nezůstal jediný kočičí chlup. Když se vrátí, natáhne peřinu na babí a dlaní ji ještě urovná.

„Řekla jsem, že máš číst, a ne sem tahat dobytek.“

Mám chuť říct, že kočka není dobytek a navíc, že hrála babiččino břicho, ale nepovím nic, protože je to zbytečné. Když je jednou mamka o něčem přesvědčená, není radno s ní diskutovat.

„Jdu ven,“ oznámím, ale ven nemůžu, protože se bude chystat večere a možná i banánový koláč, takže musím zůstat s Vojtíškem.

„A nevymýšlej blbiny,“ pohrozí mně mamka a já zatnu zuby. Abych něco neřekla. Protože žádné blbosti nevymýšlím. Naopak. Chvilí jsem četla, pak jsem si s babí povídala a nakonec jsem přinesla Blešku, aby ji zahrála. Starým lidem je pořád zima, i když venku svítí slunko.

„Maruško,“ zakřičí Vojta, „pojď si se mnou hrát!“

Mám sto chutí kopnout do nohy stolu nebo do židle. Ale jsem starší, takže se ode mě očekává rozumné chování. Zítra přijede táta, proto ten koláč. Mamka bude mít lepší náladu, Vojta zase partáka. Aspoň dva dny v týdnu. Takže se seberu a posadím se ke stolu. Rozdám pexeso a vím, že ho nechám vyhrát. Ať je klid.

TÁTA

Vojta má světlé vlasy po tátovi a já tmavé po mamce. Raději bych, kdyby to bylo naopak. Katka je blondýnka a když si rozpustí copy, má vlasy vlnité až pod lopatky. Mně nikdy tak dlouhé nenarostou, protože to nevydržím bez stříhání. Lezou mně do očí, šimrají na krku a je mi v nich horko. Mamka vezme nůžky a šmik – je po vlasech. Vždycky jsem byla jediná holka ve třídě, co neměla dlouhé vlasy. A tady je to zrovna tak. Katka, Šárka, Jana, Nikola i Tereza mají culík, copy nebo rozpuštěné. Jen já se můžu pochlubit kudrnatou palicí, co vypadá věčně neučesaně. Ale je mi to fuk, vlasy nejsou tolik důležitě. Daleko horší je, když má mamka špatnou náladu. A tu má tenhle týden celý. Může za ni táta. Místo, aby přijel v sobotu ráno, objevil se až před obědem. A v neděli po obědě zase odjel.

„Mám moc práce,“ tvrdil, když se mamka rozčilovala, že jí s ničím nepomůže.

„Co ty můžeš mít za práci? V bytě teplo bez vlastního přičinění, z kohoutku ti teče voda, neuklízíš, nevaříš, aspoň dřevo kdybys nasekal a malýmu se věnoval. Já musím každé polínko přinést z kůlny. Záchod na studené

verandě, jsem zvědavá, jak v zimě vytopím pokoj pod střechou.“

Táta rozhodil ruce. „A co mám dělat? Babička je tvoje rodina, ne moje. A Vojta je tu zdravý, co vím, ani neza-kašlal.“

„Určitě ne tvou zásluhou,“ odsekne mamka. „A až tu babička nebude – mít chalupu není k zahoeení!“

„Pak nechápu, proč se věčně rozčiluješ,“ krčí táta rameny a do velké tašky skládá vyprané a vyžehlené prádlo. „I Maruška ti přece pomáhá.“

„Ta toho tak pomůže.“

Mamčin hlas je nazlobený a já se cítím provinile. A taky mě mrzí, že si táta myslí, jak jsem líná. Přece pohlídlám babičku i Vojtu, když je potřeba. A když jsem doma. Jenže mamka je naštvaná na tátu, proto jsem to slízla i já.

„Musím vydělávat, abych vás uživil,“ zakončil tatínek debatu a rukou mi rozcuchal vlasy. Na rozdíl od maminky měl dobrou náladu.

„Tak se tu, Maru, neblákej. Pomáhej, dobře se uč a já zase za týden přijedu.“

Zavřel tašku na zip a šel se rozloučit za babičkou.

„Až zase přijedu, ať se nepovalujete v posteli! Co to je devadesátka na krku! Vždyť jste, babi, pořád ještě mladá ženská!“

Táta i maminka neříkají babičce TY, ale VY. Když jsem se ptala, jestli jí mám i já říkat babi – VY, vrtěla mamka hlavou. „Na to už vaše generace není zvyklá. Jenom my starým lidem vykáme, i když jde o rodinu.“

Babička se v posteli usmívala a unaveně zvedla ruku na pozdrav.

V kuchyni táta chytí tašku a Vojtišek se mu pověsí na rukáv.

„Nejezdi, zůstaň tady, tati. Budeme hrát fotbal a na schovku. A na hoňku. Slíbils to!“

„Všecko bude,“ chlácholí ho tatínek a přidřepne k němu. Vojta se mu stulí do náručí.

„Já to nevydržím,“ fňuká, „slíbils, že si zakopeme!“

„Jasně,“ rozhrne vlasy i jemu, pak koukne na hodinky a vstane. „Za týden jsem zpátky. Nachystej pexeso, balon a autíčka, hned ráno se dáme do hraní.“

„Teď ráno?“ rozzáří se malému tvář, ale táta zopakuje, že za týden a dá mu pusu. Načež se Vojta rozbřečí, protože týden je dlouhá doba. Pak dostanu pusu já i mamka, která se pořád ještě mračí. V ruce drží krabičku s buch-tami a když je na zápraží podá tátovi, neusměje se.

„Nechej toho, Hedviko. Příští týden nasekám dříví, kolik budeš chtít. Doma kape kohoutek a taky jsem chtěl odvzdušnit radiátory. Brzy bude zima a kdy to potom zvládnou? Víš, že jsem od rána do večera v obchodě.“

„Vždycky se něco najde, když se chce,“ odsekne mamka. Za chvíli se začnou hádat a to nemám ani trochu ráda. Ale táta mlčí, tašku i buchty naskládá v autě na zadní sedadlo, posadí se za volant a zamává nám.

„Držte se! Večer si zavoláme,“ slíbí. Vojta se rozbřečí na plné pecky, takže ho mamka musí vzít do náručí, a obě čekáme, až červená Fabie vycouvá na silnici. Naposledy zvednu ruku a hned nato se rozběhnu do kuchyně. Na stole zůstal na talíři rozkrájený koláč. Vezmu si kousek a otevřu dveře k babičce.

Babí sedí na posteli, bosé nohy má opřené o zem. Noční košile se jí svezla k levému rameni, celá je jakási pokroucená, kymácí se ze strany na stranu a tichounce si cosi šeptá. Pak mě uslyší a trhne sebou.

„Nechceš buchtu? V kuchyni je na talířku.“

Babička pomalu zavrtí hlavou. Chvíli vypadá, jako kdyby mínila něco říct, ale potom se položí.

„Babi, mám ti číst?“

Privře oči a když je po chvíli otevře, řekne docela potichoučku: „Byl za mnou děda. Přišel se podívat.“

Sedla jsem si k ní na postel a přejela dlaní peřinu. „Děda přece umřel.“

Ale babička má najednou v očích světylka. „Ba ne, my jsme domluvení. Čas od času se tu zastaví. Přijde se podívat, jak se mně daří.“